

Spis treści

Wstęp	7
-----------------	---

Rozdział 1

Charakterystyka i klasyfikacja instrumentów finansowych. Ryzyko w działalności przedsiębiorstwa

1.1. Istota instrumentów finansowych	9
1.2. Klasyfikacja instrumentów finansowych	11
▪ Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	13
▪ Pożyczki i należności	14
▪ Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności.	16
▪ Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17
1.3. Rodzaje ryzyka w działalności przedsiębiorstwa.	18

Rozdział 2

Rachunkowość zabezpieczeń – istota oraz podstawowe pojęcia

2.1. Uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie i planowana transakcja	22
2.2. Instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana	23
2.3. Transakcje zabezpieczające	25
2.4. Efektywność zabezpieczenia	26
2.5. Wymagania formalne i dokumentacja dotycząca strategii zabezpieczającej	28

Rozdział 3

Instrumenty zabezpieczające

3.1. Kwalifikacja instrumentów	31
▪ Instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające.	31
▪ Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych jako instrumenty zabezpieczające	32

▪ Własne instrumenty kapitałowe i nienotowane instrumenty kapitałowe . . .	32
▪ Zabezpieczenie wewnętrzne	33
▪ Ocena efektywności zabezpieczenia	33
▪ Wysokie prawdopodobieństwo transakcji	34
3.2. Wyznaczanie instrumentów zabezpieczających	35
▪ Części oraz proporcje instrumentów zabezpieczających	35
▪ Pojedynczy instrument pochodny a kilka rodzajów ryzyka	37
▪ Połączenia i dzielenie instrumentów	38
3.3. Wycena instrumentów zabezpieczających	39
▪ Wycena instrumentów zabezpieczających w wartości godziwej gdy istnieje aktywny rynek	40
▪ Wycena instrumentów zabezpieczających w wartości godziwej – brak aktywnego rynku	40
▪ Wycena instrumentów zabezpieczających niebędących instrumentami pochodnymi	41

Rozdział 4

Pozycje zabezpieczane

4.1. Kwalifikacja pozycji	43
4.2. Wyznaczanie pozycji finansowych na pozycje zabezpieczane	44
4.3. Wyznaczania składników niefinansowych na pozycje zabezpieczane	46
4.4. Wyznaczanie grup pozycji na pozycje zabezpieczane	47
4.5. Ogólne ryzyko działalności a pozycja zabezpieczana	48
4.6. Instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczane	48

Rozdział 5

Transakcje zabezpieczające na przykładach oraz w pytaniach i odpowiedziach

5.1. Zabezpieczenie wartości godziwej	49
▪ Ujęcie księgowe zabezpieczenia wartości godziwej	50
▪ Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń w zabezpieczaniu wartości godziwej	56
5.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	57
▪ Ujęcie księgowe zabezpieczenia przepływów pieniężnych	57
▪ Przenoszenie zysków i strat z kapitałów własnych	63
▪ Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych	67
5.3. Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych	68
5.4. Rachunkowość zabezpieczeń w pytaniach i odpowiedziach	74
▪ Pozycja zabezpieczana	74
▪ Instrument zabezpieczający	80

▪ Efektywność zabezpieczenia	83
▪ Powiązania zabezpieczające i zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń.	85

Rozdział 6

Ujawnianie informacji na temat rachunkowości zabezpieczeń

6.1. Zabezpieczenie wartości godziwej	91
6.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	92
Spis przykładów, pytań problemowych i schematów	93
Bibliografia	97

Spis przykładów, pytań problemowych i schematów

Przykłady

Przykład 1. Instrument zabezpieczający niebędący instrumentem pochodnym	32
Przykład 2. Powiązanie zabezpieczające ustanowione na część okresu	36
Przykład 3. Pojedynczy instrument pochodny a więcej niż jeden rodzaj ryzyka	37
Przykład 4. Wycena według zamortyzowanego kosztu.	41
Przykład 5. Zabezpieczenie instrumentu finansowego o stałej stopie procentowej	45
Przykład 6. Zabezpieczenie wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania	52
Przykład 7. Zabezpieczenie uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania do nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych.	53
Przykład 8. Zabezpieczenie ryzyka walutowego akcji notowanych na rynku publicznym	56
Przykład 9. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	59
Przykład 10. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przewidywanej sprzedaży towarów	61
Przykład 11. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych zobowiązania z oprocentowaniem zmiennym.	61
Przykład 12. Zabezpieczenie uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania zakupu urzędnika	64
Przykład 13. Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotu zagranicznego	69

Problemy

Problem 1.	Instrument pochodny jako pozycja zabezpieczana	74
Problem 2.	Zabezpieczenie „pozycji netto”.	74
Problem 3.	Inwestycja zakwalifikowana jako utrzymywana do terminu wymagalności.	75
Problem 4.	Planowany zakup środka trwałego lub innego składnika wyposażania	75
Problem 5.	Akcje w publicznym obrocie	76
Problem 6.	Akcje własne jednostki	76
Problem 7.	Wewnątrzgrupowe należności i zobowiązania	77
Problem 8.	Przewidywana sprzedaż w określonych przedziałach czasowych	77
Problem 9.	„Wysokie prawdopodobieństwo” planowanej transakcji	78
Problem 10.	Identyfikacja zabezpieczanej planowanej transakcji.	79
Problem 11.	Instrument zabezpieczający niebędący instrumentem pochodnym	80
Problem 12.	Opcja wystawiona	80
Problem 13.	Połączenie opcji wystawionej i nabytej, collar.	81
Problem 14.	Różne opcje (wystawiona i nabyta) rozpatrywane łącznie	81
Problem 15.	Podział instrumentu stanowiącego połączenie opcji wystawionej i nabytej.	81
Problem 16.	Zabezpieczenie przed więcej niż jednym rodzajem ryzyka	82
Problem 17.	Zabezpieczenie trwające przez część okresu.	82
Problem 18.	Część całego instrumentu zabezpieczającego	83
Problem 19.	Istniejący wcześniej instrument pochodny	83
Problem 20.	Kompensacja mniejsza niż 100%.	83
Problem 21.	Doskonała efektywność zabezpieczenia	84
Problem 22.	Termin przeprowadzenia testu na efektywność zabezpieczenia	84
Problem 23.	Ocena efektywności zabezpieczenia – ocena łączna.	85
Problem 24.	Retrospektywnie wyznaczone powiązanie zabezpieczające.	85
Problem 25.	Ryzyko niewystąpienia transakcji	86
Problem 26.	Planowana transakcja następująca przed określonym terminem	86
Problem 27.	Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenie wartości godziwej	87
Problem 28.	Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenie przepływów pieniężnych	87
Problem 29.	Dokumentacja rachunkowości zabezpieczeń	88

Schematy

Schemat 1.	Podział instrumentów finansowych	11
Schemat 2.	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR.	12
Schemat 3.	Brak rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.	50
Schemat 4.	Zastosowanie rachunkowości zabezpieczenia wartości godziwej. .	50
Schemat 5.	Brak rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych . . .	58
Schemat 6.	Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	58